

Nordand 15 Onsdag 25. maj
Abstrakter 13:00-14:30

Karen Aarøe, lektor UC SYD, kmaa@ucsyd.dk

Sebastian Becher, adjunkt UC SYD, sebe@ucsyd.dk

Ole Christian Hansen, lektor UC SYD: ocha@ucsyd.dk

Camilla Franziska Hansen, lektor og ph.d. UC SYD, cfha@ucsyd.dk

Sproglig bevidsthed: Hvad, hvordan og hvorfor?

Det internationale netværk Association for Language Awareness (ALA) pointerer vigtigheden af sproglig bevidsthed hos personer som arbejder med flersprogede børn. Her defineres sproglig bevidsthed som "explicit knowledge about language, and conscious perception and sensitivity in language learning, language teaching and language use" (ALA 2021). Det at være i besiddelse af sproglig bevidsthed indebærer evnen til reflektivt og opmærksomt at forholde sig til sprog og dets betydning (Moore 2014). I en pædagogisk kontekst betyder dette også at være i stand til at udvælge de bedst egnede metoder og aktiviteter til understøttelse af børnenes sprogtiltagelse. Sproglig bevidsthed er dermed både en grundholdning, der er baseret på en eksplicit viden om sprog, og udgør samtidig en metode, som pædagogisk personale kan tage i brug, når de tilrettelægger konkrete sprogaktiviteter for børn (Garcia 2008).

I vores bidrag ønsker vi med udgangspunkt i aktionsforskningsprojektet "Sproglig bevidsthed i det tyske mindretals børnehaver" at reflektere over, hvad sproglig bevidsthed er, hvorfor det er vigtigt, og hvordan det kan integreres i en pædagogisk hverdag. I projektet indgik pædagoger fra det tyske mindretal, studerende, forskere og undervisere fra UC SYD i fællesskaber for med udgangspunkt i teoretisk input om sprogtiltagelse og sprogpædagogik at udvikle de deltagende pædagogers sproglige bevidsthed.

Fra et sprogpædagogisk perspektiv er det tyske mindretal i Danmark interessant, da størstedelen af børnene i mindretallets institutioner ikke har mindretalssproget (institutionssproget) som L1. Det sprogpædagogiske arbejde indtager således en særlig væsentlig rolle og børnenes sproglige kompetencer stiller særlige krav til det pædagogiske personales viden om sprogtiltagelse og sproglæring. Samtidig er en lang række af de udfordringer, som mindretalsinstitutionerne står overfor også udfordringer, som flertalsinstitutionerne skal håndtere (Hansen 2017).

Gennem aktionsforskningsprojektet blev det tydeligt, at sprog gik fra være et baggrundstæppe for det pædagogiske arbejde i mindretallets børnehaver til i højere grad at være *det* centrale pædagogiske arbejdsområde. I interviews og workshops beskrev pædagogerne, at de efter deltagelse i projektet oplevede sig selv som sprogeksperter og sprogdetektiver, der var i besiddelse af en "sproglig selvbevidsthed", fordi de nu med

udgangspunkt i teori og refleksion kunne argumentere for deres pædagogiske praksis. Som et yderligere centralt projekterultat blev der udviklet en sprogkuffert, der indeholder konkrete eksempler på aktiviteter, der (videre)udvikler børnenes sproglige bevidsthed og bygger bro mellem L2 og L1.

I vores bidrag præsenterer vi projektets resultater samt nogle udvalgte aktiviteter fra sprogkufferten, og deltagerne vil blive bedt om at reflektere over deres egen sproglige bevidsthed.

Litteratur

- ALA (2017): About. [online] Available at: http://www.languageawareness.org/?page_id=48
- Garcia, O. (2008). Multilingual language awareness and teacher education. In N. Hornberger (Edt.) *Encyclopedia of Language and Education*, New York: Springer.
- Hansen, C. (2017). Mindretalspædagogik praksis. En undersøgelse af mindretalspædagogikken i Nord- og Sydslesvig. Available at: https://www.ucsyd.dk/files/inline-files/Mindretalsp%C3%A6dagogik_i_praksis_sept.2017.pdf
- Moore, D. (2014). Sproglig opmærksomhed – en tilgang til at styrke sproglæring fra den tidlige barndom. *Sprogforum*, 58, 41-48.

Brynja Stefánsdóttir

Senere start, værre start? Effektivt dansk til elever med mangelfulde førkunderskaber

Traditionelt lærer islandske børn dansk i tre til fire år i grundskolen og fortsætter derefter sprogstudiet i gymnasiet. Hvor meget dansk de lærer på gymnasieniveau varierer, både efter den karakter som de bliver optaget med fra grundskolen, hvilken studielinje de vælger, og i enkelte tilfælde, afhænger det af den enkelte skole. Hvis man ser på længden af den tidsperiode, som danskundervisningen strækker sig over, så er perioden længere i grundskolen end i gymnasiet.

Hvert efterår siden 2011 har min skole undervist unge, som ikke fik mulighed for at lære dansk i grundskolen på et forberedelseskursus i dansk. Der starter første time med "et bord, en stol, en pige osv.". De får fire ugentlige timer i seksten uger før jul og det samme efter jul. Efter det skoleår, indgår de i det samme program, som alle andre elever. Man kan derfor sige, at de tager tre til fire års pensum på et stramt år.

Min hypotese er at disse elever klarer sig lige så godt eller bedre end deres medstuderende i dansk til studentereksamen.

Som analysmateriale ser jeg på eksamensresultater fra 2011 indtil 2021, hvor jeg sammenligner de elever som kun lærte dansk på vores skole med dem som kom direkte ind i vores traditionelle klasser.

Hvilke elementer spiller ind og gør at vores forberedelseskursus opnår gode resultater?

Hvordan kan vi overføre succesen på andre kurser på skolen? Hvilke dynamikker eller metoder spiller en rolle for resultaterne?

På vores forberedelseskursus er der ingen krav om forhåndskundskaber. I udgangspunktet går vi ud fra, at eleverne slet ingen danskundskaber har. (Prior knowledge)

Til sammenligning har vi de elever som kommer med forhåndskundskaber fra grundskolen. Disse elever bliver placeret på trin 2, hvis de kommer med A eller B fra grundskolen, og på trin 1 hvis de kommer med C fra grundskolen. Mere specifikke udredninger af deres forhåndskundskaber har vi ikke, og grundskolerne har rimelig frit valg, hvad angår brug af materiale, som gør det meget kompliceret for gymnasierne at vurdere, hvilke forhåndskundskaber eleverne råder over ved studiestart.

Hvor eleverne har brug for hjælp til at udfylde lakunerne i deres kendskab, udgør det en udfordring for læreren, idet eleverne ikke har de samme lakuner, og derfor er det svært at gribe problemerne konstruktivt an. (Scaffolding)

Hvilke undervisningsmetoder kan bruges til; først at evaluere elevernes kundskaber og derefter til at udfylde lakuner og uddybe elevernes viden? (Undervisningspædagogiske teorier)

Linda Evenstad Emilsen, Ann-Kristin Helland Gjujord, Åshild Söfteland

Hvordan studere språkutvikling hos voksne L2-innlærere med lite skolebakgrunn (ALAN)?

Kunnskap om L2-utvikling er per i dag basert på en svært begrenset kontekst (formell undervisning) og en veldig spesifikk populasjon (innlærere med akademisk bakgrunn). Dette er en situasjon som de siste årene har fått oppmerksomhet i det internasjonale forskningsfeltet. Flere har påpekt behovet for å basere fremtidige L2-studier også på utvalg av innlærere med ingen eller liten skolebakgrunn (f.eks. Bigelow & Tarone, 2004; Ortega, 2019; Young-Scholten, 2013). I prosjektet *Adult acquisition of Norwegian as a second language (ALAN)* ved Universitetet i Bergen og Høgskolen i Østfold, finansiert av Norges forskningsråd, er målet å bidra til innsikt i hvordan det norske språket utvikler seg hos voksne innlærere med lite utdanning fra hjemlandet, i løpet av det første året i formell norskopplæring (fire innsamlinger per innlærer). I ALAN-prosjektet vil vi se på ulike deler av de lingvistiske ferdighetene, både grammatikk, vokabular og aspekter ved de pragmatiske ferdighetene. Vi vil studere utvikling og variasjon hos enkeltindivid, men også undersøke hvilke generelle utviklingstendenser som viser seg det første året.

Høsten 2021 gjennomførte vi et pilotprosjekt på to ulike opplæringssteder. I dette innlegget ønsker vi å dele våre erfaringer med studier av den lingvistiske utviklinga i denne spesifikke innlærergruppa. Metodene vi bruker gir ulike typer *muntlige* data: spontan tale som oppstår i (1) samtale med forsker/forskningsassistent og (2) under løsning av oppgaver i samarbeid med med-deltaker, bildebeskrivelser, gjenfortellinger av korte videoklipp og mer eksperimentelle data ved hjelp av en elisiteringsmetode.

I innlegget vil vi fokusere på utfordringer som har oppstått i bruk av disse metodene. Disse er av veldig ulike typer, fra forskningsetiske problemstillinger knyttet til innhenting av samtykke, til praktiske problemer rundt rekruttering av deltakere, og til ulike utfordringer i selve gjennomføringa av metodene. I tillegg til å diskutere hvordan utfordringene kan løses, vil vi presentere noen foreløpige funn fra innsamlingsarbeidet.

Foredraget blir holdt på engelsk.

Referanser

Bigelow, M., & Tarone, E. (2004). The role of literacy level in second language acquisition: Doesn't who we study determine what we know? *TESOL Quarterly*, 38, 689–700.

- Ortega, L. (2019). SLA and the study of equitable multilingualism. *Language Learning*, 103(1), 23–38.
- Young-Scholten, M. (2013). Low-educated immigrants and the social relevance of second language acquisition research. *Second Language Research*, 9(4), 441–454.

Katri Hansell, Ida Rebers (Michaela Pörn)

Hur stärka tvåspråkiga elevers finska som kunskapspråk i svenskspråkiga skola? En studie ur elev- och föräldraperspektiv

Finland är ett officiellt tvåspråkigt land med finska och svenska som nationalspråk och med parallella skolsystem på finska och på svenska. Båda språkgrupperna deltar i undervisning i det andra inhemska språket, d.v.s. finska som det andra inhemska språket i svenskspråkiga skolor och svenska som det andra inhemska språket i finskspråkiga skolor. Läroämnet finska i svenskspråkiga skolor erbjuds nationellt enligt tre olika lärokurser. De två vanligaste lärokurserna är A-finska som börjar från grunderna och modernmålsinriktad finska (s.k. mofi-undervisning) som riktas till elever med tvåspråkig (svenska och finska) bakgrund.

Syftet med denna studie är att beskriva elevers och vårdnadshavares syn på mofi-undervisningen. Andelen tvåspråkiga elever i svenskspråkiga skolor i Finland är ca 40 %, d.v.s. en betydande grupp. Trots att mofi-undervisning har funnits i läroplansgrunderna i årtionden och utgör en betydande del av finskundervisningen, finns det begränsat med forskning på området. Studien bidrar till en djupare förståelse av mofi-undervisningen ur olika intressenters perspektiv. Även om mofi-undervisningen enligt läroplansgrunderna är primärt avsedd för elever som har en tvåspråkig bakgrund (svenska-finska) är elevgrupperna i praktiken språkligt heterogena. I mofi-undervisningen deltar både elever som kommer från finskspråkiga hem men valt svenskspråkig skola och elever från svenskspråkiga hem som lärt sig en vardagsfinska via exempelvis hobbyer. Det finns inga entydiga riktlinjer för vem som har rätt att delta i mofi-undervisning utan valet av lärokurs avgörs av vårdnadshavarna och eleverna i samråd med skolan. Därmed är både elevernas och vårdnadshavarnas syn på mofi-undervisningen av stor betydelse.

Materialet består av 14 gruppintervjuer med 42 mofi-elever i åk 6 och 9 i den grundläggande utbildningen samt 54 enkätsvar från vårdnadshavarna. Materialet har samlats in med geografisk spridning för att ta hänsyn till skillnader i språkliga förhållanden i olika delar av s.k. Svenskfinland. Vi analyserar elevers och vårdnadshavares uppfattningar om mofi-undervisningen genom tematisk innehållsanalys med fokus på vad som anses vara det centrala innehållet i mofi-undervisningen och varför samt hur undervisningen kunde göras ändamålsenlig och meningsfull.

Resultaten visar att eleverna och vårdnadshavarna i allmänhet värdesätter mofi-undervisningen och ser betydelsen av mångsidiga och fördjupade kunskaper i finska för att fullvärdigt kunna delta i studier, arbetsliv och i samhället på finska. Exempelvis att lära sig att använda språket grammatikaliskt korrekt upplevs som meningsfullt, medan att kunna grammatiska termer och regelverk inte anses lika relevant. Både elever och vårdnadshavare efterlyser ålders- och tidsenligt undervisningsmaterial och innehåll med samhällsrelevans. Resultaten visar på en kommunikativ och funktionell syn på språk.

Anna-Kaisa Jokipohja

Learning to deal with interactional trouble – Beginning second language users' repair initiations and their change over time

This paper uses multimodal conversation analysis (Mondada, 2016, 2018) to analyze beginning second language users' repair initiation practices over time. Drawing on video data from cooking and farming interactions the analysis scrutinizes how the beginning language users indicate trouble in hearing or understanding when engaged in practical activities.

The analysis is based on a collection of repair initiations produced by the second language speakers at different points in time. I will analyze the possible change in how the repair initiations are formatted, sequentially positioned and what kind of trouble they address. The analysis will scrutinize how both verbal and embodied resources, such as gestures, are utilized in repair initiations. Interaction while doing practical, manual tasks offers a novel setting for the study of repair organization, and this interactional context may afford and make relevant different ways of initiating and carrying out repair.

The data come from cooking and farming interactions within an NGO-led project (2018–2019) organized for newcomers in Finland. In the project, L2-participants are instructed in Finnish on how to farm in Finland and how to cook Finnish dishes. There are altogether 13 beginner-level participants who take part in the interactions actively throughout the whole project. Thus, the longitudinal data of 19 months (52 h) enables the study of change in interactional practices. This change is potentially related to language learning and the development of interactional competence (Hall et al., 2011) – the ability to design understandable social actions with increasingly diverse and more accurate resources. What is more, the data come from outside-of-classroom interactions, and the analysis sheds light on the possibilities of language learning in everyday life situations without a language pedagogical agenda.

References

- Hall, Joan Kelly & Hellermann, John & Pekarek Doehler, Simona (toim.) (2011) *L2 Interactional Competence and Development*. Second Language Acquisition 56. Bristol: Multilingual Matters.
- Mondada, Lorenza (2016) Challenges of multimodality. Language and the body in social interaction. *Journal of Sociolinguistics* 20:3, 336–366.
- Mondada, Lorenza (2018) Multiple temporalities of language and body in interaction. Challenges for transcribing multimodality. *Research on Language and Social Interaction* 51:1, 85–106.

Sivi Järvinen & Benjamin Lyngfelt

Suomessa på grund av corona niillä on visiiri kaikilla
Grammatiska kodväxlingsmönster i en svenskfinsk familj

Det här föredraget behandlar kodväxling mellan finska och svenska i talat vardagsspråk. Närmare bestämt inriktar vi oss på grammatiska mönster i samspelet mellan dessa två typologiskt olika språk. Presentationen bygger vidare på Järvinen (2021), som med en kombination av samtalsanalytiska verktyg och grammatisk analys har undersökt kodväxling i middagssamtal i en svenskfinsk familj. Järvinens resultat stämmer väl överens med en syn på kodväxling som samverkan inom ett integrerat språkssystem hos flerspråkiga individer. Vi kommer att belysa detta med hjälp av nyare redskap inom kontrastiv konstruktionsgrammatik (Höder 2018).

Trots de strukturella skillnaderna mellan svenska och finska förekommer kodväxling inte bara lexikalt utan också på syntaktisk nivå, vilket tyder på samverkan mellan språken snarare än växling mellan separata system. Samtidigt bibehålls språkspecifika mönster även vid syntaktisk integrering, vilket illustreras i (1). I exemplet ingår en svensk prepositionsfras i en finsk sats, där både det finska satsmönstret och det svenska frasmönstret upprätthålls. Detta kan vi kalla *konstruktionell integritet*; respektive konstruktion tenderar att bibehålla sina konventionaliserade egenskaper när den kombineras med andra konstruktioner, vid kodväxling likaväl som inom samma språk.

(1) *suomessa på grund av corona niillä on visiiri kaikilla*
I Finland har alla visir

Språkkontakt kan också leda till förändrade mönster, i synnerhet vid långvarig kontakt. Som ett exempel på detta noterar Järvinen att finskans demonstrativa pronomen *se* ('den') verkar användas för att markera definithet tillsammans med svenska substantiv: *no missä se sååsi on?* ('nå var är såsen?'). Detta är anmärkningsvärt eftersom standardfinskan saknar bestämd artikel, vilket är en markant typologisk skillnad mellan de båda språken. Däremot kan *se* i vissa sammanhang förekomma som ett slags bestämdhetsmarkör i finskt talspråk (Juvonen 2000). I alla händelser är det slående att fenomenet i Järvinens material främst uppträder just vid kodväxling.

Sammantaget utmärks alltså Järvinens resultat å ena sidan av tät integrering mellan språken, inklusive vad som ser ut att vara svenskinfluerad bestämdhetsmarkering i finskan; och å andra sidan av konstruktionell integritet, dvs. upprätthållande av konstruktionsspecifika konventioner. Dessa iakttagelser stämmer väl överens med s.k. diasystematisk konstruktionsgrammatik (Höder 2018), en grammatikmodell enligt vilka flerspråkiga talare besitter en integrerad repertoar av såväl språkgemensamma som språkspecifika konstruktioner inom samma språkssystem. Med hjälp av denna modell kommer vi i föredraget att sätta in de observerade kodväxlingsmönstren i ett större språkssystematiskt sammanhang.

Josefin Lindgren, Saga Bendegard, Anne Palmér

Syntactic variation in narrative and expository texts in Swedish as a Second Language

Quantitative text research has shown that writing development can be seen in, for example, the production of longer texts, the use of more sophisticated vocabulary and an increase in syntactic (clausal and phrasal) complexity (Crossley, 2020). Results also indicate that syntactic complexity is influenced by genre. For example, in an experimental study of Swedish 10-year-olds, Johansson (2009) found that the children's expository texts had a higher number of words per clause and clauses per syntactic sentence (T-unit) than their narrative texts. However, Johansson (2009) only analyzed texts from pupils with Swedish as their first language. For second language acquisition especially, Polio (2017) points to the importance of an in-depth understanding of the demands developing writers are exposed to, e.g., with

respect to genre, school curriculums and assessments of writing development. The present study contributes to such an understanding.

Our ongoing research project aims to explore how genre and multilingualism influence texts written by Swedish pupils in Grade 3 (9-year-olds). Here, we focus on pupils taking the school subject Swedish as a Second Language and on syntax, asking the following research questions: To what extent do the children vary the syntactic structures in their texts? Which syntactic differences can be found between different genres (expository vs narrative)?

The data presented here consist of around 200 expository and narrative texts, randomly chosen from all texts written as part of the mandatory national test (*nationella provet*) in Swedish as a Second Language in 2019. Within our project, the texts are analyzed using both quantitative and qualitative methods. In our presentation, we report selected results from the quantitative analyses, focusing on the use of subordinate clauses, and on how the syntax is varied through the placement of different types of constituents in the prefield (the syntactic first position in main clauses). We discuss the results in relation to the demands of the two genres and outline different ways to continue the project.

References

Crossley, S. A. (2020). Linguistic features in writing quality and development: An overview. *Journal of Writing Research*, 11(3), 415–443.

Johansson, V. (2009). *Developmental aspects of text production in writing and speech*. (Doctoral thesis, monograph), Department of Linguistics and Phonetics, Centre for Languages and Literature, Lund University, Lund.

Polio, C. (2017). Second language writing development: A research agenda. *Language Teaching*, 50(2), 261–275.

Joel Olofsson, Julia Prentice

Congruency effects – the influence of L1 Japanese and German in the entrenchment of time constructions in L2 Swedish

Following the research on entrenchment of linguistic patterns (cf. Schmid 2017) and additional language learning (cf. Höder, Prentice & Tingsell 2021), Olofsson & Prentice (2020) investigates the entrenchment of time expressions in German speaking L2 learners of Swedish compared to native speakers of Swedish. Such expressions are exemplified in (1a–b).

(1)

a. Två år senare ‘two years later’

b. Tre öl senare 'three beers later'

The expressions in (1) builds on the [ANTAL TID senare] 'NUMBER TIME later' construction, which is used to refer to a period of time in the future in relation to a former period of time. The results of that study indicate that additional language learners initially entrench a more restricted and less productive construction, as in (1a), than native speakers, who, in a phrasal decision task, to a larger extent recognize a more productive construction, as in (1b). A comparison of German and Swedish corpus data (Olofsson & Prentice, submitted) shows that congruent counterpart constructions in German, such as the one in (2), are used in German, although they are relatively rare.

(2) Drei Bieren später 'three beers later'

Thus, Olofsson & Prentices study (submitted) indicates that the German participants' knowledge of Swedish time expressions might be influenced by their knowledge of comparable constructions in German. Such congruency between patterns have been proposed to influence L2 processing (cf. Wolter & Gyllstad 2013; Yamashita 2018). In this talk, we will present an experimental study in which we compare Japanese speaking participants with the German speaking participants in Olofsson & Prentice (2020), in order to further investigate the issue of the influence of the L1. In Japanese, which is a typologically different language and hence has less congruent constructions, productive expressions such as (1b) and (2) does not seem to be as idiomatic. This is illustrated in (3).

a. 2 ni nen go 'two years later'

b. ? 3 biiru saN-bai go '?three beers later'

Preliminary results indicate that, compared to the German participants, Japanese participants are less accurate and somewhat slower when processing productive uses of the time constructions. For the German participants, this might be a result of greater L1 influence, and that congruent constructions are entrenched in the same mental resource.

References

- Höder, S., Prentice, J. & Tingsell, S. (2021). Additional language acquisition as emerging multilingualism. A Construction Grammar approach. In S. Höder & H. Boas (Eds.), *Constructions in Contact 2. Language change, multilingual practices, and additional language acquisition* (pp. 310–337). John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/cal.30.10hod>
- Olofsson, J. & Prentice, J. (2020). För tre enorma öl sedan. Befästning av semi-schematiska konstruktioner i L2-svenska. *Språk & Stil*, 30, 91–116. <https://doi.org/10.33063/diva-427676>
- Olofsson, J. & Prentice, J. (submitted). The entrenchment of semi-schematic time constructions in foreign language learners of Swedish.

Schmid, H-J. (2017). A Framework for Understanding Linguistic Entrenchment and Its Psychological Foundations. In Schmid, H-J (ed). *Entrenchment and the Psychology of Language Learning : How We Reorganize and Adapt Linguistic Knowledge*. Washington, DC: De Gruyter Mouton.

Yamashita, J. (2018). Possibility of semantic involvement in the L1-L2-congruency effect in the processing of L2 collocations. *Journal of Second Language Studies* 1:1, 60–78.

Wolter, B. & Gyllstad, H. (2013). Frequency of input and L2 collocational processing. A Comparison of Congruent and Incongruent Collocations. *Studies in Second Language Acquisition*, 35, 451–482.

Nathalie Schümchen, Niina Lilja

The role of written texts and other graphic structures in multilingual construction site interactions

Construction industry in Finland and other Nordic countries provides employment for an increasing number of adults with immigrant background. It also attracts temporary workers from various linguistic backgrounds. The increasing multilingualism of the workforce creates challenges for work-related language practices. Research analyzing these practices shows that multimodal resources, such as environmentally coupled gestures (Goodwin, 2007), play an important role in supporting mutual understanding in linguistically complex work-related interactions (Lilja & Tapaninen, 2019; Urbanik & Svennevig, 2021). The role of written texts organizing the work-related interactions in blue-collar work is, however, a theme that has not been analyzed widely – even though the increasing importance of texts, textual artifacts, and writing more generally has been recognized in applied linguistic research analyzing work-related language use (see e.g., Nissi & Pälli, 2020). Our paper is based on video-ethnographic research analyzing multilingual language practices at construction sites. In our presentation, we analyze 1) how referring to written texts and other graphic structures (such as written instructions, blueprints, scribbled notes on a wall, etc.) is accomplished in construction-work related interactions and 2) what social actions this referring accomplishes or is part of. We show that graphic structures, including written texts, are many times referred to verbally and bodily in order to either make sense of the ongoing task or to instruct the actions of others. The verbal and embodied practices of referring make observable the distribution of participants' know-how and their shared (or not shared) expertise in interaction (Arminen & Simonen, 2021). Participants' proficiency in the work-related language is one of the themes that becomes observable in the referring practices. Consequently, our analysis provides insights into how work-related language practices are acquired while engaging in manual or physical labor.

References

Arminen, I., & Simonen, M. (2021). Expertise as a domain in interaction. *Discourse Studies*, 23(5), 577-596.

Goodwin, C. (2007). Environmentally coupled gestures. *Gesture and the dynamic dimensions of language*, 195-212.

Lilja, N., & Tapaninen, T. (2019). Suomen kielen käyttämisen ja oppimisen mahdollisuudet ammatillisen oppilaitoksen rakennusalan vuorovaikutustilanteissa. *Puhe ja kieli*(1), 69-98.

Nissi, R., & Pälli, P. (2020). Textual artefacts at the centre of sensemaking: The use of discursive-material resources in constructing joint understanding in organisational workshops. *Discourse Studies*, 22(2), 123-145.

Urbanik, P., & Svennevig, J. (2021). Action-Depicting Gestures and Morphosyntax: The Function of Gesture-Speech Alignment in the Conversational Turn. *Frontiers in Psychology*, 3079.

Sofia Svensson & Alejandra Donoso

Translanguaging homework strategies as a means for enhancing home-school collaboration and epistemic justice

The purpose of this study is to examine whether and how homework in general and translanguaging homework (TLH) in particular, can support collaboration between the home and school in a Swedish linguistically diverse middle school class. Building on the epistemic (in)justice framework (Fricker 2007), an additional aim is to investigate whether TLH provides the grounds for teachers and parents with migrant background to be regarded as and act as epistemic subjects, i.e., as participants whose knowledge is given credibility.

Prior research on collaboration between the home and school has shown that TLH can promote children's school performance (Epstein 2001; Erikson 2004). However, for migrant parents, collaboration has often proved problematic and unequal, due to language barriers, for example, and different expectations on school as an institution (Bunar 2015; Dahlstedt 2018). The use of pedagogical translanguaging (Juvonen & Källkvist 2021) has been found to bridge such problems (García 2009, Cummins 2017, Svensson 2017). Nevertheless, how the implementation of translanguaging in school in Swedish contexts is appreciated by parents and teachers has not yet been subject to much research (for an exception see Svensson & Khalid 2017). Nor has collaboration through TLH been studied as to whether and how parents and teachers perceive each other as epistemic subjects.

Data consist of seven interviews (five parents and two teachers) that center on the parents' experiences, their contact with the Swedish school and the teachers' and parents' perceptions of TLH. First thematic content analysis (Graneheim et.al. 2017) was applied on the interview data, followed by the epistemic (in)justice framework.

The results reveal a heterogeneous picture of the teachers' intentions and the participating parents' perceptions of working with TLH. Some parents perceived TLH to be a positive strategy that enhances their chances to collaborate with school as epistemic subjects. Conversely, TLH may obscure other parents' opportunities to collaborate between the home and school, thus creating epistemic injustice. This can be turned into epistemic justice, however, if the parents position themselves as epistemic subjects in their homes. Lastly, TLH might be ignored altogether by the parents, thus neither enhancing collaboration between the home and school, nor creating epistemic justice. In sum, the implementation of TLH needs to be planned strategically. The presentation ends with reflections about implications of this study for home-school collaboration and for the creation of epistemic justice.

References:

Bunar, Nihad (2015). Det osynliggjorda föräldraskapets nätverk, länkar och broar I: Bunar, Nihad (Ed.) *Nyanlända och lärande - mottagande och inkludering*. Första utgåvan. Stockholm: Natur & kultur. 214–265.

- Cummins, Jim (2017). *Flerspråkige elever. Effektiv undervisning i en utmanende tid*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Dahlstedt, Magnus (2018). Parental responsabilization: Involving 'immigrant parents' in Swedish schools. I: Guo, Y. (Ed.), *Home-school relations: International perspectives*. Singapore: Springer Nature. 73–87.
- Epstein, Joyce, L. (2001). *School Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools*. Boulder, CO: Oxford: Westview Press.
- Erikson, Lars. (2004). *Föräldrar och skola*. Örebro: Studies in Education 10.
- Fricker, Miranda. (2007). *Epistemic Injustice: Power and the Ethics of Knowing*, Oxford: Oxford University Press.
- García, Ofelia (2009). *Bilingual Education in the 21st Century: a Global Perspective*. Malden, MA: Blackwell Pub.
- Graneheim, Ulla, H., Lindgren, Britt-Marie, & Lundman, Berit (2017). Methodological challenges in qualitative content analysis: A discussion paper. *Nurse Education Today* 56, 29–34.
- Juvonen, Päivi & Källkvist, Marie (2021). Introduction: Pedagogical Translanguaging: Theoretical, Methodological and Empirical Perspectives. In: Juvonen, P. & Källkvist, M. (Eds) *Pedagogical Translanguaging: Theoretical, Methodological and Empirical Perspectives* (pp.1–20). Bristol: Multilingual Matters.
- Svensson, Gudrun (2017). *Transspråkande i praktik och teori*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Svensson, Gudrun & Khalid, Intisar (2017). Transspråkande för utveckling av flerspråkighet. I: Lahdenperä, Pirjo & Sundgren, Eva (Eds.) *Nyanlända, interkulturalitet och flerspråkighet i klassrummet*. 1st ed. Stockholm: Liber. 84–115.

Elena Tkachenko, Panel organizer PANEL 2

Participants: Elena Tkachenko, Birgitte Fondevik, Marianne Eek

Språkhjelpere og pedagogisk transspråking i norskopplæring for voksne andrespråksinnlærere i Norge

I dette panelet vil vi drøfte hvilke muligheter pedagogisk transspråking gir i andrespråksopplæring. Pedagogisk transspråking handler om lærerens strategier for å ta i bruk deltakernes flerspråklige ressurser i undervisningen for å maksimere læringen (García & Kleyn, 2016). Tidligere forskning viser at det å ta utgangspunkt i deltakernes tidligere erfaringer og kunnskaper kan ha stor betydning for andrespråklæringsprosessen (se f.eks. Shapiro, Farrelly & Curry, 2018). Bruk av flerspråkighet som ressurs i opplæringen har også fått større plass i den reviderte versjonen av Det felles europeiske rammeverket for språk (Council of Europe, 2018), og blir også fremhevet i den nye læreplanen i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (Kompetanse Norge, 2021).

Vi deler erfaringer fra tre ulike prosjekter som ble gjennomført på ulike voksenopplæringscentre i Norge, der pedagogisk transspråking ble tatt i bruk bl.a. gjennom samarbeid mellom læreren og språkhjelpere. Prosjektene hadde som mål å undersøke og utvikle en flerspråklig undervisningspraksis og stimulere til bruk av andrespråksinnlæreres helhetlige språklige repertoar i opplæringen. Språkhjelpere er et samlet begrep som vi bruker om flerspråklige personer som gjennom sine flerspråklige ressurser og flerkulturell kompetanse kan hjelpe andrespråksinnlærere med å lære norsk og bygge bro mellom deres

tidligere erfaringer og kunnskaper og det nye språket og kulturen (jf. Alver & Dregelid, 2015; Eek, 2021).

Resultatene fra de tre prosjektene viser at pedagogisk transspråking kan være en god strategi i norskopplæring for voksne innvandrere, særlig for de med lite eller ingen skolebakgrunn. Vi vil vise med eksempler hvilken betydning det har for læreren å få bedre innsikt i deltakernes flerspråklige kompetanser, hvordan bruk av språkhjelpere bidrar til stillasbygging og bedre tilrettelegging av undervisningen, samt sikrer bedre kommunikasjon. Pedagogisk transspråking ser også ut til å bidra med sterkere fokus på å jobbe kontrastivt, aktivere forkunnskapene, bygge trygghet, forståelse og anerkjennelse.

Ved å dele erfaringer fra disse tre prosjektene, ønsker vi å drøfte problemstillinger som kan være aktuelle når pedagogisk transspråking skal tas i bruk:

- Hvilke muligheter gir pedagogisk transspråking i norskopplæring for voksne innvandrere?
- Hvordan kan pedagogisk transspråking tas i bruk i norskopplæring for voksne innvandrere?
- Hvordan kan lærere planlegge for pedagogisk transspråking i norskopplæringen?
- Hvilken betydning har språkhjelpere i andrespråksundervisning for voksne innlærernes læring?
- Hvilke roller inntar språkhjelpere for å aktivere deltakernes flerspråklige kompetanse i norskopplæringen?
- Hvordan samarbeider lærere og språkhjelpere for å planlegge for pedagogisk transspråking?
- Hvilke utfordringer kan pedagogisk transspråking by på i norskopplæring for voksne innvandrere?

Referanser:

Alver, V. & Dregelid, K. M. (2016). «Vi kan lære som lære som vanlige folk»: Morsmålsstøttet undervisning for deltakere med ingen eller lite skolebakgrunn. *Bedre skole* (1), 12–17. <https://utdanningsforskning.no/artikler/vi-kan-lare-som-vanlige-folk---morsmalsstottet-undervisning/>

Council of Europe (2018): Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment. Companion Volume with new descriptors. <https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-newdescriptors-2018/1680787989>

Eek, M. (2021). Språkhjelpere, investering og sosial rettferd. En undersøkelse av bruk av språkhjelpere i norskopplæringen for voksne nyankomne med liten skolebakgrunn. (Doktoravhandling). Høgskolen i Innlandet, Hamar. <https://brage.inn.no/inn-xmlui/handle/11250/2738680>

García, O., & Kleyn, T. (Eds.). (2016). *Translanguaging with multilingual students: Learning from classroom moments*. Routledge.

Kompetanse Norge (2021). Læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. <https://www.kompetansenorge.no/norsk-og-samfunnskunnskap/lareplan/>

Shapiro, S., Farrelly, R., & Curry, M. J. (Eds.). (2018). Educating refugee-background students: Critical issues and dynamic contexts. Bristol, United Kingdom: Multilingual Matters.

Annely Thomson

Syntaktiske avvik fra målspråket: Forskjell på innlærernes skriftlige og muntlige produksjon?

Det finnes relativt mange studier av ulike syntaktiske forhold i norsk innlærerspråk (se Jensen (2018) for en oversikt), men mesteparten av forskningen på andrespråkstilegnelse av norsk syntaks fokuserer på innlærernes skriftlige produksjon, og det finnes veldig få studier knyttet til syntaks i innlærernes muntlige produksjon (Jensen, 2018, s. 253).

NORINT -korpuset (Universitetet i Oslo, 2021) muliggjør sammenlikning av språklige trekk i skrift og tale hos en og samme innlærer (Thomson et. al, 2021). Korpuset er et innlærerkorpus utviklet ved Institutt for lingvistiske og nordiske studier (ILN) ved Universitetet i Oslo (UiO), og inneholder muntlig og skriftlig norsk innlærerspråk av voksne internasjonale studenter med norskferdigheter på eller over nivå B1 i henhold til det felles europeiske rammeverket (Common European Framework of Reference for Languages) (Council of Europe, 2001). Korpuset består av tre delkorpus: NORINT tale, NORINT opplest og NORINT tekst. Delkorpusene NORINT tale og NORINT opplest inneholder muntlig andrespråksproduksjon, mens NORINT tekst er et skriftspråkskorpus. Informantene i NORINT tekst er delvis de samme som informanter i de muntlige delene av korpuset. NORINT-korpuset er tilgjengelig i et brukervennlig søkegrensesnitt, Glossa (Nøklestad et al., 2017), som er utviklet ved Tekstlaboratoriet ved ILN ved UiO.

I dette innlegget vil jeg presentere resultater av en korpusbasert studie som undersøker avvik fra målspråket i leddsetninger innledet med subjunksjonene hvis, om og som for å kartlegge om helsetningsordstillingen i disse tre leddsetningstypene forekommer i større grad i den muntlige språkproduksjonen enn i den skriftlige. Studien er basert på muntlige språkbruksdata fra NORINT tale samlet inn fra 42 informanter med 24 ulike førstespråk og på skriftlig språkbruksdata fra NORINT tekst fra de samme informantene.

Council of Europe (2001). Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Cambridge: Cambridge University Press.

Jensen, B. U. (2018). Syntaks i norsk innlærerspråk: empiriske funn. I A.-K. H. Gujord & G. T. Randen (Red.), Norsk som andrespråk – perspektiver på læring og utvikling (s. 235–260). Oslo: Cappelen Damm.

Nøklestad, A., Hagen, K., Johannessen, J. B., Kosek, M. & Priestley, J. (2017). A modernized version of the Glossa corpus search system. I J. Tiedemann (Red.), Proceedings of the 21st Nordic Conference on Computational Linguistics (NoDaLiDa) (s. 251–254).

Tomson, A., Szymańska, O. & Hagen, K. (2021). NORINT-korpuset – et elektronisk innlærerkorpus til bruk i andrespråksforskning. NOA – Norsk som andrespråk, 37(1–2), 235–258.

Universitetet i Oslo. (2021, 28. september). NORINT-korpuset. Hentet fra <https://www.hf.uio.no/iln/om/organisasjon/tekstlab/pr>

Ingebjørg Tonne

Profesjonsutvikling hos lærere i grunnskolen i Norge: Lærernes grammatikk-kompetanse og elevenes lesing på andrespråket

I Norge arrangeres det jevnlig etterutdanningskurs for lærere, der kursingen er basert på et ønske om relevant kompetanseheving for å styrke leseopplæringen i skolen. Vi har undersøkt et kurs som er motivert av spesifikke språklige forhold knyttet til lesing når norsk er andrespråket, men som også er tenkt som bidrag til et bedre språklig fundament for lærerens virke overfor elever med norsk som morsmål. Kurset vi studerer, er blant annet knyttet til arbeid med grammatikk. Gjennom ikke-deltakende observasjon og dokumentanalyse har vi studert kurspresentasjonen gitt av kurslederne, læremiddelet som er trukket inn som del av kurset og lærernes egne beskrivelser av klasseromspraksiser etter kurset, presentert i det som kalles erfaringsdelinger. Vi har undersøkt hvordan grammatikkdelen i kurset er forankret i lingvistisk kunnskap og hva slags kunnskap og didaktisk konsekvens kurset ser ut til å gi. Tolkingskonteksten for de tekstene, ytringene og handlingene vi diskuterer i denne presentasjonen, er forskning om grammatikk i skolen, spesifikt om det grammatiske grunnlaget for leseforståelse og forskning om lærernes kunnskap om grammatikk. Forskning nasjonalt og internasjonalt (bl.a. Lyster 2017; Kuo og Anderson 2006; Clahsen mfl. 2003; Carlisle 2004) viser at andrespråkselevens leseforståelse henger tett sammen med deres forståelse av ordoppbygging, det vil si deres morfologisk bevissthet på lesespråket.

Vi avgrensner studien til å undersøke kursingen av lærerne på en 1.-7.-trinnskole, og stiller forskningsspørsmålet: *På hvilke måter synes det valgte andrespråksdidaktiske kurset i grammatikk å kunne bidra til økt metaspråklig bevissthet i lærernes 1.-7.-klasserom?*

Forskningsobjektet i vid forstand er altså grammatikk som lærerkompetanse, og – relatert – metaspråklig bevissthet som grunnlag i leseopplæringen. Gjennom å studere det utvalgte kurset søker vi å finne hva slags grammatisk kunnskap man bringer inn til de relevante aktørene i skolen, og hvordan denne kunnskapen eventuelt blir brukt didaktisk av lærerne. Undersøkelsen vår er motivert av muligheten til å kunne bidra til mer viten om hvordan

lærernes kunnskapsfundament kan styrkes slik at leseopplæringen både for elever med norsk som førstespråk og elever med norsk som andrespråk kan bedres.

References

- Carlisle, Joanne F. 2004. Morphological processes that influence learning to read. I C.-Addison Stone, Elaine R. Silliman, Barbara J. Ehren og Kenn Apel (red.), *Handbook of Language and Literacy*. London: The Guilford Press.
- Clahsen, H., I. Sonnenstuhl og J. Blevins. 2003. Derivational morphology in the German mental lexicon: A dual mechanism account. I H. Baayen og R. Schreuder (red.), *Morphological structure in language processing* (125–155). Berlin: Mouton de Gruyter.
- Kuo, Li-Jen og Richard C. Anderson. 2006. Morphological awareness and learning to read: A cross-language perspective. *Educational Psychologist*, 41.161–180.
- Lyster, S.A.H. 2017. Glem ikke morfemet i leseopplæringen – det spiller en viktig rolle for leseforståelsen. *Norsk tidsskrift for logopedi*, årg. 62, mars, s. 22-32.

Anne Reath Warren, Boglárka Straszer, Jonas Yassin Iversen Panel 3

Contribution 1: Current issues in Nordic teacher education for working in linguistically diverse classrooms

In the twenty-first century and in common with other immigrant-receiving countries around the world, Nordic countries have experienced increasing levels of migration. In schools, newcomers are often directly placed in mainstream classrooms, meaning that they spend most of their school time with mainstream teachers. These teachers have had to act quickly and think flexibly to meet the needs of linguistically and culturally diverse group of students. The ability of teachers in Nordic countries to provide all students, regardless of their linguistic background with “inclusive, equal education and a fair chance to start a new life” constitutes the ultimate test of the “Nordic model” of education according to Lundahl (2016, p. 10). A salient measure in this test is teacher education.

In this introduction to the panel, we discuss traditional framings of the Nordic model of education in relation to increasing linguistic diversity in Nordic schools. To meet the learning needs of all students in inclusive and equitable forms of learning we argue that there is a need for a focus on approaches to diversity, and the development of critical and professional teacher education in the Nordic context.

Edda Óskarsdóttir, Hermína Gunnþórsdóttir,

Contribution 2: Preparing pre-service teachers in Iceland for working with multilingual students

Through the past two decades the number of students of foreign origin has been growing in Iceland. This increase is in line with changes in the society regarding the ratio of the country’s inhabitants who are defined as immigrants. In the year 2000 2.6% of the population was defined as immigrants but in 2020 the ratio was 15% (Statistics Iceland 2020a). This growing number has called for an awareness of students’ unique position

regarding learning Icelandic and gaining skills and confidence in using the language in their education.

Recent research in Iceland indicates that the school system has been challenged in meeting the educational or social needs of this group of students. In sum, findings have shown that students of foreign origin are often socially isolated, many feel worse than their peers, have fewer friends, are more likely to be bullied and are less likely to participate in leisure and sports activities (Ministry of Education, Science and Culture 2020). Other statistics show that their educational attainment is worse than their Icelandic peers, according to PISA findings (OECD, 2019) and they are less likely to graduate from upper secondary school (Ragnarsdóttir & Lefever, 2018)

In this presentation we will present on ongoing research on how the teacher education programmes at the Universities of Iceland and of Akureyri, are preparing and supporting teacher students in their initial education to work with learners for whom Icelandic is an additional language. Data collected include educational documents and two focus group interviews with students. These were analysed in order to gain an in-depth understanding of the situation. The findings will be discussed according to: emphasis in public policy documents, emphasis in teacher education and students' experiences.

Anna-Vera Meidell Sigsgaard, Anne-Louise Markussen, Christine Worm, Lone Wulff, Thomas Roed Heiden, Winnie Østergaard

Contribution 3: "Do you know the word in Syrian?": How pre-service teachers in Denmark demonstrate understanding of multilingualism

In this presentation the aim is to explore the understanding of multilingualism in Danish teacher education, specifically in the mandatory course Teaching bilingual pupils (Undervisning af tosprogede elever) in primary and lower secondary school, through analyses of successful pre-service teachers' exam papers.

From the point of view of social semiotics, multilingualism is infinitely complex and important for the pupils to experience meaning in the world (Hodge & Kress 1988). It is seen as a complex diversity of languages, all vital for the pupils' ability to navigate in social practices in-and-outside the school (Laurson 2019).

As researchers we wish to understand how pre-service teachers demonstrate understandings of multilingualism and language diversity, and how they present these understandings in their exam papers. To do so, we analyse several successful exam papers from the perspective of translanguaging stance and translanguaging design (García, Ibarra Johnson & Seltzer, 2017) in order to gain insights into whether the students demonstrate a resource perspective on multilingualism in the classroom. These findings are then analyzed using the concept of semantic gravity from Legitimation Code Theory (Maton 2020), which allows us to shed light on students' demonstrated understandings and operationalization of notions of multilingualism and how these are more or less dependent on the context in which students apply them.

Jonas Yassin Iversen, Wenche Elisabeth Thomassen, Sandra Fylkesnes

Contribution 4: Norwegian pre-service teachers' orientation, knowledge and skills regarding multilingualism

In this presentation, we investigate 106 Norwegian pre-service teachers' views and experience with multilingualism at different stages of their education and from four different teacher education institutions. The data was collected as part of three recent doctoral studies (Fylkesnes, 2019; Iversen, 2020; Thomassen, 2021) and consist primarily of focus group interviews, supplemented with individual interviews, classroom observation, and pre-service teachers' linguistic autobiographies. Drawing on Lucas and Villegas' (2013) framework of the expertise of linguistically responsive teachers, we focus our analytical attention to converging and diverging patterns between the views and experiences of pre-service teachers at the different institutions and at different levels in their teacher education. Our analysis indicates that pre-service teachers generally have the necessary orientations to enact a linguistically responsive teaching, while they lack the necessary pedagogical knowledge and skills to enact such a teaching. Based on our findings, we argue that Norwegian teacher education needs to put a greater emphasis on developing pre-service teachers' pedagogical knowledge and skills to enact linguistically responsive teaching.

Carina Hermansson, Annika Norlund Shaswar, Jenny Rosén

Contribution 5: Mapping linguistic diversity in Swedish teacher education programs for P-6
The main objective of our study is to investigate how student teachers for year P-6 in Sweden are prepared to work in a school characterized by linguistic diversity. Starting out from Hornberger's (2003) Continua of Biliteracy model, we problematize which knowledge and competence is constructed as legitimate and desired for teacher students. The empirical material consists of syllabi for courses in the Primary School Teacher Programme at four universities. Findings show that the context is dominated by a macro perspective on linguistic diversity rather than taking linguistic diversity as a norm. Regarding content of biliteracy, the knowledge in the syllabi is mainly oriented towards the decontextualized end of the continuum. The findings indicate that although content concerning linguistic diversity is presented in the teacher education, student teachers in programs for P-6 at the four universities are not well equipped regarding different didactic approaches and methods for all subjects.

References:

- Fylkesnes, S. (2019). Whiteness in teacher education discourses: An analysis of the discursive usage and meaning making of the term cultural diversity. I Faculty of Education and International Studies. PhD. Oslo Metropolitan University.
- García, O. Ibarra Johnson, S. & Seltzer, K. (2017). *The Translanguaging Classroom: Leveraging Student Bilingualism for Learning*. Philadelphia: Caslon Publishing.
- Hodge, R. & Kress, G. (1988). *Social semiotics*. Policy press.
- Hornberger, Nancy (2003). (ed.) *Continua of Bilinguality: An ecological framework for educational policy, research and practice in multilingual settings*. Multilingual Matters.
- Iversen, J. Y. (2020). Pre-service teachers' first encounter with multilingualism in field placement. I Department of social and educational sciences. PhD. Inland Norway University of Applied Sciences.
- Laursen, H. P. (2019). *Tegn på sprog: Literacy i sprogligt mangfoldige klasser*. Aarhus Universitetsforlag.
- Lucas, T., & Villegas, A. M. (2013). Preparing linguistically responsive teachers: Laying the foundation in pre-service teacher education. *Theory Into Practice*, 52(2), 98–109. <https://doi.org/10.1080/00405841.2013.770327>
- Lundahl, L. (2016). Equality, inclusion and marketization of Nordic education: Introductory notes. *Research in Comparative and International Education*, 11(1), 3–12. <https://doi.org/10.1177/1745499916631059>
- Maton, K. (2020). Semantic Waves: Context, complexity and academic discourse. In J. R. Martin, K. Maton and Y. J. Doran (eds.), *Accessing Academic Discourse: Systemic Functional Linguistics and Legitimation Code Theory*, London: Routledge, 59-85.
- Ministry of Education, Science and Culture. (May 2020). Draft policy. Education of children and youth with diverse language and cultural background. https://www.ki.is/media/hmckd4ba/dr%C3%B6g-a%C3%B0-stefnu_menntun-barna-og-ungmenna-me%C3%B0-fj%C3%B6lbreyttan-tungum%C3%A1la-og-menningarbakgrunn_260520.pdf
- OECD. (2019). *OECD economic surveys: Iceland 2019*. Paris: OECD. <https://www.stjornarradid.is/lisalib/getfile.aspx?itemid=2596438b-d87b-11e9-944a-005056bc4d74>
- Ragnarsdóttir, H. & Lefever, S. (2018). Introduction. In H. Ragnarsdóttir & S. Lefever (Eds.), *Icelandic studies on diversity and social justice in education* (pp. 1–6). Cambridge Scholars Publishing.
- Statistics Iceland. (2020). Foreign citizens. Percent of total population. <https://www.statice.is/statistics/population/inhabitants/background/>
- Thomassen, W. (2021). *Grunnskolelærerstudenters kompetanse for undervisning i flerkulturelle og flerspråklige klasserom – en «mixed methods»-studie*. PhD. University of Stavanger.

Viktoría Waagaard

Actualizing Different Writing Purposes, First- and Second-Order Concepts to Strengthen Language and Content Learning in a Multilingual Civics Classroom

The project's aim is to contribute with ways to work with words, concepts, reading and writing to strengthen multilingual and monolingual students' literacy in social science, by investigating which writing purposes, first- and second-order concepts that are visible in classroom work, assignments and student texts, year 7-9 (13-16 years).

Language skills are fundamental to democracy and a conscious literacy development approach benefits explicit work, where vocabulary and concepts are goals in themselves (Cummins 2017). Language learning and multilingualism with new ways of teaching and learning are important steps in today's and tomorrow's school development, in parallel with subject development and personal development (Garcia & Li Wei 2018).

Analytic frameworks used are the wheel of writing (Berge et al. 2016) and first- and second-order concepts of social science (Sandahl 2015). The wheel has a socio-cultural and functional perspective with a focus on writing acts and purposes that can strengthen students to become active and competent writers, support varied writing instruction and learning (Berge et al. 2016). First-order concepts are facts and words in social science, often linked to specific working areas/themes. Second-order concepts are disciplinary, procedural tools that help to organize, analyze and critically review social science, not linked to specific working areas/themes. The concepts are built on teachers' experiences, used overlapping (Sandahl 2015).

In classroom observations, assignments and student texts, coherent units were mapped to examine the writing purposes and first- and second-order concepts. Advantages of this method is that the material is authentic and the working methods are current. The criticism expressed concerns the difficulty in mapping writing acts/purposes, as these are rarely pure (Dagsland 2015). Writing acts can have several purposes simultaneously, which can create ambiguity (Smidt 2008).

Multilingual as well as monolingual students need different types of scaffolding to develop literacy. In the planning of tasks, the tools mentioned could be useful to focus to a greater extent on different types of students' literacy development (Berge & Skar 2015). First- and second-order concepts can scaffold students' understanding of words and concepts as well as help to organize, analyze, interpret and critically review social science (Sandahl 2015). Continuously planning of teaching and learning according to the wheel and first-/second-order concepts could improve the work of developing and strengthening students' literacy skills. Literacy and understanding of the democratic society regardless of social class, ethnicity and language are closely related to equity, in the Nordic countries as well as globally.

References

Berge K. L., Evensen, L. S., Hertzberg, F. & Vagle, W. (red.). (2005). Ungdommers skrivekompetanse (Bind I & II). Oslo: Universitetsforlaget.

Berge, K.L., Skar, G. (2015). Skrivande och skrivundervisning i alla ämnen. Skolverket: lasochskrivportalen.skolverket.se.

- Berge, K.L., Evensen, L.S. & Thygesen, R. (2016). The wheel of writing. A model of the writing domain for the teaching and assessing of writing as a key competency. *The Curriculum Journal*.
- Cummins, J. (2017). *Flerspråkiga elever. Effektiv undervisning i en utmanade tid*. Stockholm: Natur och kultur.
- Dagsland, S. (2015). Om relasjonen skrivehandling-skriveoppgaveelevtekst. Udfordringer ved antatt reflekterende elevtekster. Ingår i Otnes, Hildegunn, (red.) *Å invitere elever til skriving: ulike perspektiver på skriveoppgaver*. Bergen: Fagbokforlaget.
- García, O., Lin, A., M. (2017). Extending understandings of bilingual and multilingual education. In: *Bilingual and multilingual education*.
- García, O., Li Wei (2018). *Translanguaging. Flerspråkighet som resurs i lärandet*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Hajer, M. & Meestringa, T. (2014). *Språkinriktad undervisning. Ny upplaga 2014*. Stockholm: Hallgren & Fallgren.
- Sandahl, J. (2015). *Medborgarbildning i gymnasiet. Ämneskunnande och medborgarbildning i gymnasieskolans samhälls- och historieundervisning*. Stockholm: Stockholms universitet.
- Smidt, J. (2008). *Skriving og skriveformål – barns og unges veier til ulike fag*. Ingår i Lorentzen Rutt T. & Smidt J. (red.) *Å skrive i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget. s. 22-36.

Åsa Wedin, Jenny Rosén

Lärare för andra

I denna presentation riktas fokus mot Språkintruktionsprogrammet (Språkintrö), ett program inom svensk gymnasieskola som vänder sig till nyanlända elever mellan 16 och 19 år (SFS 2010:2039, 6 kap.) Inom programmet ska eleverna ges undervisning i svenska språket och komplettera sin utbildning för att kunna gå vidare till något annat gymnasieprogram eller annan utbildning.

Syftet med studien som presenteras är att uppmärksamma strukturell ambivalens och motsägelser inom verksamheten, genom analys av relationer mellan styrdokument i olika lager. Det empiriska materialet som analyserats består av styrdokument på nationell nivå för Språkintrö samt måldokument och utbildnings- och kursplaner för utbildning av rektorer och lärare. Studien tar sin teoretiska utgångspunkt i ett kritiskt perspektiv, med specifikt fokus på aktörskap (agency) enligt Ahearn (2001). En skiktad modell bestående av olika lager (Rogers och Mosely, 2014) används för kritisk diskursanalys, där centrala styrdokument relateras till utbildnings- och kursplaner från ämneslärar- och rektorsutbildningar. Detta möjliggör en diskussion om samstämmighet och motsägelser vad gäller Språkintrö angående

utbildningens kvalitet i relation till lärares och rektorers aktörskap, kompetens och yrkesroller.

Studien synliggör en ambivalens mellan styrdokument på nationell nivå samt från rektors- och ämneslärarutbildning, både vad gäller kompetenskrav och kvalitetsansvar. Kontinuiteten mellan den nationella nivån och rektors- och lärarutbildningsnivån framstår som svag, där lärarna i svenska som andraspråk kan sägas i viss mån utbildas för annat än enbart den roll de tilldelas som ämneslärare i det egna ämnet. På så sätt kan man säga att den kompetens som stipuleras på nationell nivå inte stämmer överens med utbildningskrav för de personalkategorier som ansvarar för undervisningen och dess kvalitet på Språkintrö. Denna ambivalens mellan å ena sidan behov hos och rättigheter för elever på Språkintrö och å andra sidan de styrdokument som gäller personalkompetens synliggör frågor om bristande likvärdighet vad gäller utbildning för denna heterogena elevgrupp. Den bristande överensstämmelse och den diskontinuitet som visas i studien kan förklara vissa av de problem som identifierats i tidigare forskning samt rapporter och kvalitetsgranskningar. Studien synliggör behovet av en helhetssyn på undervisning och utbildning för nyanlända elever, här genom fallet gymnasieprogrammet Språkintrö och av att även lärarutbildningarna inkluderas i en sådan diskussion.

Referenser

Ahearn, Laura M. (2001). Language and agency. *Annual Review of Anthropology*. (30), 109-37.

Rogers, Rebecca & Mosley Wetzel, Melissa (2014). *Designing critical literacy education through critical discourse analysis: Pedagogical and research tools for teacher-researchers*. Routledge.

SFS 2010:2039. Gymnasieförordningen. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/gymnasieforordning-20102039_sfs-2010-2039

Mari J. Wikhaug Andersen

***“Det er ikke så lett å forklare det, for de skjønner ikke den der vanlige norsken heller”:
On teaching specialized vocational subject matter to newly arrived students***

This paper reports from a project concerning teachers' perspectives on multilingualism in the vocational classroom. Building on data from a linguistic-ethnographic fieldwork conducted in mainstream upper secondary vocational programs in the school year of 2020-2021, I explore non-language subject teachers' beliefs (e.g. Fives & Gill, 2015) about teaching specialized vocational vocabulary and skills to newly arrived students – in mainstream classrooms where Norwegian is the majority language.

While the national core curriculum (Norwegian Directorate for Education and Training, 2017) explicitly states a view of multilingualism as a resource, subject-specific curricula for vocational study programs heavily imply that Norwegian is the language for teaching, learning and assessment. Outside the curricula, the Norwegian Directorate for Education and Training (2018) has in fact stated that Norwegian is the language of teaching in Norwegian public schools. The notable discrepancy of intentions in national education policies and guidelines create tensions and put the vocational teachers in a challenging position. The teachers are to navigate and balance the implementation of the inconsistent policies with their own professional practices and beliefs, and with the students' learning, well-being, and academic and professional advancement.

By way of ethnographic content analysis I explore the vocational teachers' beliefs about language practices in the classroom – specifically as it relates to the teaching and learning of specialized terminology and trade skills. Moreover, I compare their reported beliefs to the intentions of the national education policies that apply to vocational classrooms. The theoretical approach of this paper includes the notion of monolingual bias, policy enactment (Ball et al., 2012), and Bourdieu's (1991) linguistic market. I argue that the teachers' beliefs about language practices in the classroom are, in part, informed by the overwhelmingly monolingual demands of the institutional environment. Furthermore, they are guided by the teachers' understanding of the newly arrived students' professional prospects in a job market where, generally, Norwegian language skills are highly valued and considered necessary.

This study may carry implications for vocational and other non-language subject teachers' understanding of education policies and language policies, as well as for their practices related to teaching specialized and practice-oriented subject matter to multilingual students in mainstream classrooms.

References

- Ball, S. J., Maguire, M., & Braun, A. (2012). *How schools do policy: Policy enactments in secondary schools*. Routledge.
- Bourdieu, P. (1991). *Language and symbolic power*. Polity Press.
- Fives, H., & Gill, M. G. (2015). *International handbook of research on teachers' beliefs: Vol. [13]*. Routledge.
- Norwegian Directorate for Education and Training. (2017). *Core curriculum—Values and principles for primary and secondary education*. <https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/?lang=eng>
- Norwegian Directorate for Education and Training. (2018). *Undervisningspråket i skolen er norsk eller samisk*. <https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/Innhold-i-opplaringen/undervisningspraket-i-skolen-er-norsk-eller-samisk>